

Bezwaarschrift tegen het Wetsvoorstel Strafbaarstelling verheerlijken van terrorisme en openbare steunbetuiging aan terroristische organisaties

Aan de leden van de Tweede Kamer der Staten-Generaal,

Betreft: Bezwaarschrift tegen het conceptwetsvoorstel Strafbaarstelling verheerlijken van terrorisme en openbare steunbetuiging aan terroristische organisaties (hierna: 'het Wetsvoorstel').

Met dit schrijven wens ik mijn diepe bezorgdheid te uiten over de voorgestelde wijzigingen in het Wetboek van Strafrecht. Hoewel de intentie om terrorisme te bestrijden te prijzen valt, meen ik dat de voorgestelde strafbaarstellingen de fundamentele vrijheden van burgers op onevenredige wijze beperken, met name de vrijheid van meningsuiting.

1. Vrijheid van meningsuiting en de vage definitie van 'verheerlijken'

De voorgestelde strafbaarstelling van het 'verheerlijken van terrorisme' is juridisch onduidelijk en gevaarlijk breed geformuleerd. In het Wetsvoorstel wordt niet helder gedefinieerd wat precies onder 'verheerlijken' wordt verstaan. Het risico bestaat dat de wet, zoals deze nu is geformuleerd, willekeurig kan worden toegepast. Dit kan leiden tot een 'chilling effect', waarbij burgers uit angst voor vervolging hun mening over gevoelige onderwerpen niet meer durven te uiten. Discussies over de oorzaken van terrorisme, de historische context van bepaalde conflicten of de motieven van daders kunnen als gevolg van dit wetsvoorstel worden verstikt.

De **vrijheid van meningsuiting** is een hoeksteen van een democratische rechtsstaat en wordt beschermd door artikel 7 van de Grondwet en artikel 10 van het Europees Verdrag voor de Rechten van de Mens (EVRM). Beperkingen op deze vrijheid moeten noodzakelijk zijn in een democratische samenleving en proportioneel zijn. De onduidelijke formulering van 'verheerlijken' voldoet niet aan deze criteria.

2. De strafbaarstelling van 'openbare steunbetuiging'

Het voorstel om het 'openlijk betuigen van steun aan een terroristische organisatie' strafbaar te stellen, roept eveneens vragen op over de reikwijdte. Wat wordt verstaan onder 'steun betuigen'? Gaat het hierbij om het uitspreken van sympathie, het verspreiden van propaganda, of is de definitie nog ruimer? Zonder een duidelijke afbakening kan ook dit artikel leiden tot een ongewenste inperking van de vrijheid van meningsuiting.

Stel, een persoon uit in het openbaar kritiek op het buitenlands beleid van een land, wat door een bepaalde groep of overheidsinstantie als 'steun' voor een terroristische organisatie kan worden geïnterpreteerd. Het gevaar is reëel dat meningen die de overheid als onwenselijk beschouwt, op basis van dit wetsvoorstel kunnen worden gecriminaliseerd.

3. De afwezigheid van een noodzaak tot actie of opruiing

Een cruciaal bezwaar is dat het Wetsvoorstel geen vereiste bevat dat de uiting direct aanzet tot terroristische handelingen of opruiing. Waar bestaande wetgeving zich richt op handelingen die daadwerkelijk een gevaar vormen voor de openbare orde (zoals aanzetten tot haat of geweld), bestraft dit wetsvoorstel louter de uiting van een mening. Dit vormt een fundamentele verschuiving in de rechtsstaat: niet de directe dreiging van een handeling, maar de mening zelf wordt strafbaar gesteld.

Een democratische samenleving moet in staat zijn om ook radicale en afwijkende meningen te verdragen. Het bestrijden van terrorisme moet gebeuren met respect voor de rechtsstatelijke beginselen. Het ongedifferentieerd criminaliseren van uitingen is een disproportionele stap die de fundamentele vrijheden van burgers onder druk zet.

4. Conclusie en aanbeveling

De voorgestelde strafbaarstellingen van het verheerlijken van terrorisme en het openlijk steun betuigen aan terroristische organisaties zijn in hun huidige vorm te vaag en te breed geformuleerd. Ze vormen een reëel gevaar voor de vrijheid van meningsuiting en kunnen een 'chilling effect' teweegbrengen in het publieke debat. De voorgestelde wetgeving gaat verder dan wat noodzakelijk en proportioneel is om terrorisme te bestrijden.

Ik roep de Tweede Kamer op om het conceptwetsvoorstel grondig te herzien en ervoor te zorgen dat de wetgeving helder en precies wordt geformuleerd. Enkel op die manier kan de veiligheid van burgers worden gewaarborgd, zonder dat hun fundamentele vrijheden op het spel worden gezet.